

ФІЗИКО-МАТЕМАТИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Початком історії фізико-математичного факультету прийнято вважати документ про створення в червні 1946 року фізико-математичного відділення Слов'янського учительського інституту.

Першим керівником відділення призначено Арона Яковича Вольперта, кандидата фізико-математичних наук, талановитого учня всесвітньо відомих

учених А.М. Колмогорова й С.М. Нікольського.

Відділення об'єднувало спеціалістів з математики і фізики.

Першим викладачем фізики була Сергієнко Марія Полікарпівна.

Перший набір студентів на фізико-математичне відділення нараховував лише одну групу з 29 студентів зі спеціальності «Математика і фізика».

Вольперт Арон Якович

Сергієнко Марія Полікарпівна

У 1949 році фізико-математичне відділення трансформовано в фізико-математичний факультет. Деканом факультету призначено М.П. Сергієнко. За час її роботи на цій посаді відбулися значні позитивні зрушення у навчально-виховній роботі.

У 1950 році на фізико-математичному факультеті створено вже дві кафедри: кафедру математики (якою продовжував керувати А.Я. Вольперт) й кафедру фізики, яку очолила М.П. Сергієнко.

Саме в цей час починається налагодження тісних зв'язків зі школами міста та району. Справи факультету викликають інтерес не тільки в місті, а й за його межами. Наприклад, обласна газета «Социалистический Донбасс»

писала в своєму номері від 25 квітня 1951 року: «660 учасників посетили лабораторії фізики Славянського учительського інституту. Для них було проведено 256 лабораторних робіт і осуществлены демонстрації по наиболее трудным разделам школьного курса фізики».

У подальшому зв'язки факультету зі школами розширювалися та набували нового змісту.

Після приєднання до Слов'янського учительського інституту Артемівського й Старобільського учительських інститутів у 1954 році його реорганізовано в Слов'янський державний педагогічний інститут.

У 1954 році збільшено термін навчання до 4-х та 5-и років, зростає

контингент студентів і кількість навчальних дисциплін, що викладалися на факультеті. У цьому ж році кафедра математики збільшилася, поєднавши математичні кафедри Слов'янського, Артемівського та Старобільського учительських інститутів. У результаті до кафедри математики прибула значна група викладачів, серед яких кандидат фізико-математичних наук Бондаренко П.С., старший викладач Шевченко В.Е. та інші. Продовжували працювати і кращі викладачі Слов'янського інституту: М.М. Купіна, Н.І. Шибалкіна, В.О. Мовчан-Кондра, А.Я. Вольперт. Завдяки їм зростає науково-методичний рівень викладання, створено нові навчальні й наукові лабораторії.

Слід зазначити, що надзвичайно велику роль у формуванні математичних кафедр Слов'янського педагогічного інституту відіграв саме Вольперт Арон

Якович. Більше 30 років його самовідданої праці мали надзвичайне значення для становлення математичних наук у Слов'янську.

Турбуючись про поліпшення кадрового складу вузів, Міністерство освіти УРСР направляє до Слов'янського педагогічного інституту на кафедру математики кращих випускників університетів та інститутів: у 1955 році на кафедру прибув випускник Львівського університету В.С. Сологуб; у 1956 році – випускник найстарішого в Україні Ніжинського педінституту М.П. Авраменко (який пізніше став першим заступником декана факультету), випускник Київського університету П.К. Мельников, випускниця Харківського університету Т.А. Кособуцька, а наступного року – випускниця Орловського педінституту В.І. Перепьолкіна.

У 1956 році з Ніжинського педагогічного інституту переведені подружжя В'ячеслав Максимович і Галина Борисівна Савченко. У цьому ж році В.М. Савченка було призначено деканом факультету. Маючи великий досвід роботи на посаді декана фізико-

математичного факультету в Ніжинському педінституті В.М. Савченко досягає чіткої роботи всіх ланок деканату. Результати його діяльності мають позитивний вплив на всіх співробітників та студентів факультету.

Савченко
В'ячеслав Максимович

Сологуб
Володимир Степанович

Горошко
Василь Якович

Особливо плідним для покращення рівня кадрів кафедри математики було прибуття Володимира Степановича Сологуба. Він у 1956 році очолив кафедру і створив сприятливі умови для навчальної та наукової роботи. Регулярними стали заняття кафедрального семінару.

У 1956 році у зв'язку із запровадженням політехнічного навчання в школах посилено роботу факультету в цьому напрямі. Відкривають лабораторії технічних засобів навчання, радіотехніки,

електротехніки, навчальні майстерні. Було виділено значні кошти на підтримку наукової роботи.

У 1959 році ректором інституту призначили кандидата фізико-математичних наук, доцента Горошка Василя Яковича, який з 1961 по 1964 рр. очолював кафедру математики. Поступово факультет і кафедри зростають, набувають власного обличчя, формуються традиції. Однією з таких традицій стає тісний зв'язок кафедр зі школами.

Верхній ряд: Л.М. Савченко, К.І. Гатченко, К.Д. Шамзунов, М.П. Авраменко;
нижній ряд: В.Є. Шевченко, В.Я. Горошко, В.О. Мовчан-Кондра

З 1958 по 1961 рр. завідувачем кафедри фізики був Лещенко Петро Михайлович, а з 1961 по 1964 рр. – Беліков Федір Іванович, який багато уваги приділяв методиці викладання дисциплін. З ініціативи кафедри фізики щорічно проводились конференції юних

фізиків і техніків, регулярно працювала школа фізиків для учнів старших класів. Професорсько-викладацький склад кафедри ділився досвідом і знаннями з вчителями шкіл міста, району та в цілому всієї Донецької області.

**Беліков
Федір Іванович**

**Крутогорський
Костянтин Васильович**

**Калугін
Микола Іванович**

З 1963 по 1964 рр. деканом факультету був Крутогорський Костянтин Васильович, а з 1964 по 1971 рр. – Калугін Микола Іванович, який з 1964 по 1969 рр. також очолював і кафедру фізики. З його приходом значно зросли обсяги науково-дослідної роботи. Викладачі кафедри фізики активніше почали вести наукові дослідження та захищати дисертації.

У 1966 році кафедра фізики посилила роботу з політехнічної підготовки майбутніх вчителів. Саме у цьому році було розпочато роботу зі створення лабораторії трудового навчання. На громадських засадах створюються науково-дослідні лабораторії біофізики, фізики твердого тіла, магнетизму, спектроскопії.

Таким чином, фізико-математичний факультет та кафедра фізики створювали надійну базу для розгортання науково-дослідної роботи викладачів та студентів.

У 1969 році завідувачем кафедри фізики став доцент Комісаров Ян Самойлович. З його приходом на кафедру почали широко залучати до науково-дослідної роботи студентів. На кафедрі було організовано наукові гуртки з історії фізики, фізики твердого тіла, фізики магнітних явищ, гурток з позакласної роботи вчителя фізики. Наукові праці студентів 5-го курсу фізико-математичного факультету М. Кохана та А. Онищенко в 1972 році на Всесоюзному конкурсі студентських наукових робіт посіли I місце і були відзначені почесними медалями.

**Верхній ряд: І.Т. Петренко, Б.Т. Єрицпохов, В.О. Баглик;
нижній ряд: Г.Д. Потапенко, В.Ф. Шинкаренко, Г.К. Карпінський, Я.С. Комісаров**

Значну увагу викладачі кафедри приділяли методичній роботі, вивченню засобів активізації пізнавальної діяльності школярів на уроках фізики. Під керівництвом кандидата педагогічних наук Бориса Тадейовича Єрицпохова на кафедрі регулярно

проводили науково-методичний семінар для вчителів шкіл міста.

Лабораторне обладнання кафедри дозволяло проводити зі студентами не лише навчальну, а й науково-дослідну роботу.

**Колектив кафедри фізики (1970-ті роки)
Верхній ряд: О.К. Васильєв, О.П. Костіков, М.К. Нечволод, А.Ф. Прун,
Б.Т. Єрицпохов, В.О. Баглик, О.П. Каменев;
нижній ряд: А.З. Калимбет, В.Н. Рибенцев, В.Ф. Шинкаренко, Р.В. Олійник,
Л.С. Шуригіна, В.О. Надточій**

Від 1970 до 1985 року на базі кафедри математики працювала філія Всесоюзної заочної математичної школи, якою керував доцент Шевченко Володимир Єгорович, активними учасниками якої були Авраменко Микола Петрович, Величко Євген Валентинович,

Савченко Таміла Адамівна, Труш Неля Іванівна та інші.

Всю технічну роботу філії ЗМШ вели лаборанти кабінету математики: Савченко Лідія Михайлівна, Гатченко Клавдія Іванівна та Шиян Ада Олексіївна. За 15 років філію ЗМШ закінчили понад 400 учнів.

*Шевченко
Володимир Єгорович*

*Шамгунов
Казим Давлетович*

З 1971 по 1973 рр. деканом факультету був кандидат фізико-математичних наук, доцент Шамгунов Казим Давлетович.

Велике значення у збільшенні контингенту студентів та якості

підготовки вступників на фізико-математичні спеціальності відіграв підготовчий відділ (підготовчі курси), який під керівництвом викладачів Г.П. Винокурової, Т.І. Чмельової та Н.І. Колбасіної існував з 1971 по 1987 рр.

*Верхній ряд: К.Д. Шамгунов;
нижній ряд: А.Я. Вольперт, В.М. Савченко, В.І. Перепьолкіна, Т.А. Савченко*

Реформа шкільної освіти на початку 70-х років зумовила істотні зміни в шкільних програмах і, як наслідок, змін у підготовці студентів та необхідності перепідготовки вчителів. Слід відзначити, що з приходом на кафедру математики досвідчених вчителів шкіл та кваліфікованих методистів К. П. Білоненко (1964 р.) та Р. А. Чурінової (1970 р.) значно зріс рівень викладання методики навчання математики.

Викладачі математичних кафедр брали активну участь в перепідготовці вчителів-математиків. У цей час кафедра математики щорічно проводила обласні науково-практичні конференції вчителів для обміну досвідом роботи за новими програмами й організувала при кафедрі курси підвищення кваліфікації, які щорічно проходили майже 120 учителів. Ця робота не втратила актуальності й сьогодні.

Значна кількість результатів, одержаних у лабораторіях факультету, мали важливе на той час народногосподарське значення. На основі цих досліджень виконуються і захищаються кандидатські дисертації колишніми студентами (випускниками) факультету: Г. К. Потапенком, А. Ф. Пруном, В. П. Овчаренко, М. Т. Малютою та іншими.

З 1973 по 1978 рр. деканом факультету був кандидат фізико-математичних наук, доцент Потапенко Георгій Костянтинович.

У 1974 році під впливом значного підвищення якості професорсько-викладацького складу кафедри математики, зокрема за рахунок викладачів з науковими ступенями та вченими званнями, створюються сприятливі умови для відокремлення самостійної кафедри математичного аналізу, яку очолив кандидат фізико-математичних наук, доцент Шамгунов

Казим Давлетович. Активно почали працювали наукові гуртки.

**Потапенко
Георгій Костянтинович**

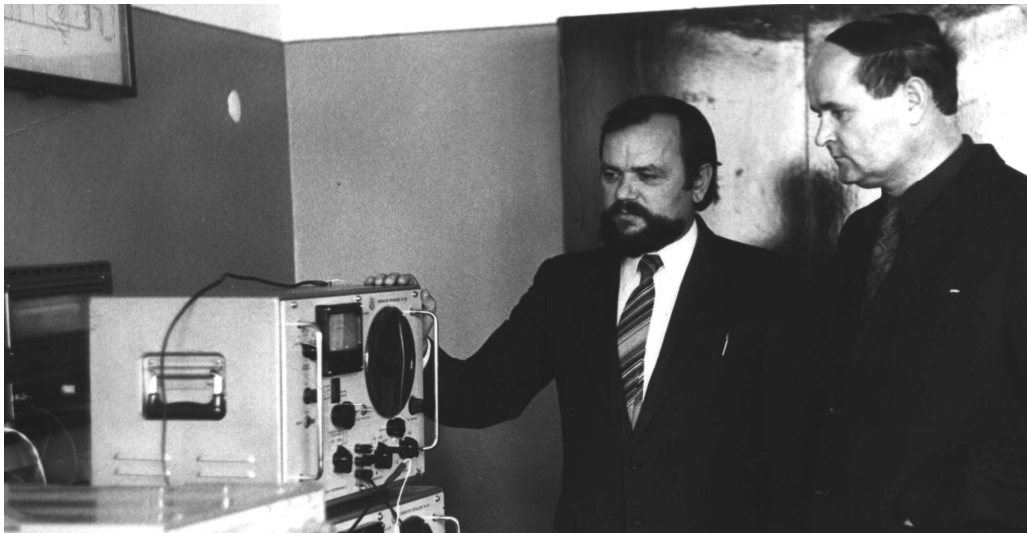
Доцент Шамгунов К.Д. керував гуртком з математичного аналізу. Члени цього гуртка Рукасов В.І. (голова студентського наукового товариства фізико-математичного факультету з 1971 по 1975 рр.), Лежненко Л.Г. (Плесканьова) і Сердюк А.М. (Терещенко) в подальшому стали викладачами факультету. Своїм першим науковим наставником Казима Давлетовича вважали багато з тих, хто працював на математичних кафедрах згодом: доктор фізико-математичних наук, професор Рукасов Володимир Іванович, доктор фізико-математичних наук, професор Чуйко Сергій Михайлович, декан факультету Новіков Олег Олександрович та інші.

Доцент Шевченко Володимир Єгорович, який з 1974 по 1980 рр. очолював кафедру математики, керував гуртком з методики математики, члени якого Труш Неля Іванівна і Лодатко Євген Олександрович в подальшому захистили кандидатські дисертації та стали викладачами інституту.

Значні зміни на факультеті відбулися протягом 1978 – 1993 років, коли деканом був (випускник факультету) кандидат фізико-математичних наук, доцент Прун Анатолій Федорович. Тоді значно збільшується контингент студентів й оновилася матеріально-технічна база. Здійснено переоснащення та створення нових кабінетів і лабораторій із сучасним обладнанням і методичним забезпеченням.

Відтак створюється лабораторія технічних засобів навчання, яка

обладнана пристроями для перевірки знань студентів з набором приладів «МКУ-48». Для проведення лабораторних занять з дисципліни «обчислювальні та вимірювальні роботи» було придбано різноманітні вимірювальні прилади та обчислювальні машини «ВК-1», «ВК-2», «Іскра» та інші. Для проведення занять з обчислювальної математики обладнується кабінет з установкою малих обчислювальних машин, а згодом для проведення занять із зазначеної дисципліни застосовується обчислювальна машина «Промінь».

Лабораторія електроніки (1980 рік).

Зліва направо: доцент Прун А.Ф., доцент Надточій В.О.

Зліва направо: ст. лаборант Савченко Л.М., студентка Сабодаха Т.

На початку 80-х років відкрили лабораторії комп'ютерної техніки, які називають комп'ютерними класами.

Колектив кафедри математичного аналізу (1980 рік)
Верхній ряд: *В.Є. Шевченко, В.М. Антонов, М.П. Авраменко, В.Ф. Журавльов, О.П. Буланій, Я.І. Щербіна;*
нижній ряд: *Л.Г. Плєсканьова, А.О. Шиян, В.О. Божко, К.Д. Шамгунов, Т.А. Савченко*

Колектив кафедри математики (1980 рік)
Верхній ряд: *Т.М. Глива, Л.Ф. Бойко, Є.І. Аксьонов, Є.Ф. Ребристий, Є.О. Лодатко, Є.В. Величко;*
нижній ряд: *Т.І. Чмельова, Л.М. Савченко, Р.А. Чурінова, Б.А. Вікол, А.Н. Терещенко*

У 1984 році фізико-математичний факультет розміщено в новому 8-ми поверховому корпусі, який відтоді є головним навчальним корпусом Слов'янського державного педагогічного інституту.

Покращуються умови навчання та матеріально-технічне забезпечення навчального процесу.

Надточій Віктор Олексійович

Проте цей рік для кафедри фізики завдав багато клопоту у зв'язку з перевезенням лабораторної бази з аудиторій старого навчального корпусу.

Приміщення у новому корпусі на 4-му поверсі не були ще пристосовані для лабораторних занять.

За важку роботу з оснащення приміщень взявся кандидат фізико-математичних наук, доцент Надточій Віктор Олексійович, який у 1984 році очолив кафедру фізики.

У короткий термін за допомогою лаборантів та допоміжного персоналу були обладнані і стали придатними до проведення занять лабораторії загальної фізики, методики викладання фізики, електротехніки і радіоелектроніки, оснащенні необхідним обладнанням наукові лабораторії з фізики твердого тіла, у яких згодом було виконано ряд важливих наукових досліджень з фізики напівпровідників.

Лабораторія біофізики (1985 рік)

Костіков Олександр Петрович (очолював кафедру фізики з 1978 по 1984 рр.)

Лабораторія механіки (1985 рік)

Лабораторія оптики (1986 рік)

У цей час молоді кадри призначено на керівні посади факультету. У 1984 році на посаду завідувача кафедри математичного аналізу призначено кандидата фізико-математичних наук Володимира Івановича Рукасова, а в 1985 році на посаду завідувача кафедри математики – кандидата фізико-математичних наук Усенка Віталія Михайловича. За їх діяльності на факультеті значно підвищився рівень математичних досліджень: під їх керівництвом випускники фізико-математичного факультету вперше почали виконувати дисертаційні роботи з математики безпосередньо в університеті. Володимир Іванович і Віталій Михайлович читали лекції студентам не лише з базових курсів математичного аналізу й алгебри, а й спеціальні курси із сучасних проблем математики, значно поширеною була тематика дипломних робіт.

У 1986 році професор кафедри фізики, доктор фізико-математичних

наук Нечволод Микола Кузьмич став ректором Слов'янського державного педагогічного інституту. Завдяки його наполегливості, творчому пошуку та самовідданості в інституті було розроблено та здійснено низку важливих заходів з удосконалення якості підготовки педагогічних кадрів для системи освіти, зокрема створено один із перших в Україні навчально-наукових педагогічних комплексів, який об'єднував навчально-виховні заклади Донецького регіону.

Крім наукової школи з фізики твердого тіла та напівпровідників і квантових нанотехнологій, за підтримки М.К. Нечволода, в інституті було створено

У 1986 році В. І. Рукасова призначили на посаду проректора з наукової роботи, а завідувачем кафедри математичного аналізу – кандидата фізико-математичних наук, доцента В. О. Божка.

**Нечволод
Микола Кузьмич**

10 наукових шкіл з різних наукових напрямків, які й сьогодні очолюють видатні вчені, доктори наук, професори.

**Божко
Василь Олексійович**

У 1986 році на фізико-математичному факультеті працюють вже два комп'ютерних класи.

Слід також відзначити, що 25 років (з 1988 по 2013 рр.) виховною роботою на факультеті керував заступник декана Калимбет Анатолій Зіновійович. Культурно-масові заходи завжди проходили на вищому рівні.

Унаслідок зростання науково-методичного потенціалу кафедр виникали об'єктивні передумови для змін у структурних підрозділах факультету та відповідного перерозподілу дисциплін між кафедрами:

у 1988 році на базі кафедри «математики» відкрили кафедру «алгебри і геометрії» (яку очолив кандидат фізико-математичних наук, доцент Усенко Віталій Михайлович) та

кафедру «методики викладання математики» (яку очолив кандидат педагогічних наук, доцент Вікол Борис Анатолійович);

у 1994 році кафедри «алгебри і геометрії», «методики викладання математики» було реорганізовано в кафедри «алгебри» (яку очолив кандидат фізико-математичних наук, доцент В. М. Усенко) та відповідно «геометрії та методики викладання математики», яку очолив кандидат фізико-математичних наук, доцент Моторний Леонід Тимофійович (з 1991 по 1997 рр. Л. Т. Моторний був проректором з навчально-виховної роботи).

**Вікол
Борис Анатолійович**

**Моторний
Леонід Тимофійович**

З 1993 по 1997 рр. деканом факультету був кандидат фізико-математичних наук, доцент Усенко Віталій Михайлович. У 1997 році зусиллями Віталія Михайловича було організовано та проведено Першу Міжнародну алгебраїчну конференцію в Україні, присвячену пам'яті професора Л.М. Глускіна, яка стала початком традиції проведення таких конференцій в Україні. Мало хто знав, що значну частину коштів на організацію цієї конференції він взяв з власної кишені. І так було завжди. Він казав, що на науці

грошей не заробиш, потрібно навпаки, гроші вкладати в науку. Завдяки ініціативі Віталія Михайловича в Слов'янському державному педагогічному інституті було відкрито аспірантуру з алгебри. Крім того, пізніше В.М. Усенко став засновником та був редактором наукових журналів «Algebra and discrete mathematics» та «Український математичний вісник».

Від 1996 року на факультеті знову відбувається істотна модернізація комп'ютерної техніки.

*Усенко
Віталій Михайлович*

*Шуригіна
Лідія Семенівна*

З 1997 по 2004 рр. факультет очолювала кандидат педагогічних наук, доцент Лідія Семенівна Шуригіна, яка почала свою кар'єру на факультеті ще у 1963 році з посади асистента кафедри фізики. Її виняткова працездатність і діяльний характер, що спонукає до постійного творчого пошуку, знаходження нових нестандартних рішень, до застосування раціонального підходу у вирішенні будь-якої проблеми, допомагали поєднувати адміністративну і науково-педагогічну роботу. Впродовж багатьох років Лідія Семенівна читала лекційні курси з дисциплін: методи

математичної фізики, теоретична фізика, основи синергетики, актуальні проблеми сучасної фізики.

Крім того, на її долю випала перша в історії факультету акредитаційна експертиза спеціальностей. Експертна комісія Міністерства освіти і науки України, яка працювала у 2003 році, дала позитивний висновок щодо акредитації у Слов'янському державному педагогічному університеті спеціальностей «Математика» і «Фізика» за освітньо-кваліфікаційними рівнями бакалавра, спеціаліста й магістра.

**Колектив кафедри алгебри
(1999 рік)**

Верхній ряд: *І.В. Піддубна, В.Ю.Пилипенко, А.І. Закусило, О.Ю. Дмитрієва,
Є.М. Пірус, В.П. Батуніна, В.Є. Величко, Л.М. Савченко;*

нижній ряд:

І.О. Михайлова, З.Д. Пащенко, В.М. Усенко, В.О. Кондра, О.М. Рябухо, О.І. Овчарова

**Колектив кафедри
геометрії та методики навчання математики
(1999 рік)**

Верхній ряд: *В.М. Савельєв, Л.Г. Плєсканьова, О.І. Москальова, І.О. Михайлова,
Н.І. Труш, Пуліна Г.В., О.В. Чуйко, Г.Ф. Бурова, О.І. Попова, Б.Б. Бєседін;*

нижній ряд: *М.П. Авраменко, В.С. Сьомкін, Р.А. Чурінова*

У 2002 році Слов'янський педагогічний інститут під керівництвом Миколи Кузьмича Нечволода та завдяки

зусиллям Володимира Івановича Рукасова отримав статус державного університету.

Рукасов В.І.

Новіков О.О.

З 2005 по 2018 рр. деканом факультету був кандидат фізико-математичних наук, доцент Олег Олександрович Новіков, який більше десяти років до цього сумлінно виконував обов'язки відповідального секретаря Приймальної комісії нашого вищого закладу. Слід відзначити, що з приходом Олега Олександровича та за його безпосереднім керівництвом значно збільшилася кількість дипломних та магістерських робіт, присвячених теорії наближення функцій. Протягом багатьох років Новіков О.О. викладав такі фундаментальні дисципліни:

математичний аналіз, теорія функцій, комплексний аналіз, зокрема спецкурс з теорії наближення функцій. Крім того, саме Олег Олександрович став ініціатором та першим розробником навчальної програми дисципліни «Сучасні інформаційні технології», впровадження якої з великою зацікавленістю підтримали декани всіх факультетів. З того часу зазначена дисципліна стала невід'ємною складовою фахової підготовки магістрів в нашому університеті та яка не втратила актуальності і на сьогоднішній день.

Колектив фізико-математичного факультету, 2005–2006 н.р.

У 2006 році кафедра фізики отримує новий сучасний кабінет для вивчення шкільного курсу фізики та

методики навчання фізики з комп'ютерами й найсучаснішим мультимедійним обладнанням.

Завдяки введенню в експлуатацію аудиторій з мультимедійним обладнанням на факультеті з'явилася можливість усі лекційні заняття проводити на новому науково-методичному рівні.

У 2008 році на факультеті успішно пройшла чергова акредитаційна експертиза підготовки фахівців зі спеціальностей «Математика*» та «Фізика*» за ОКР бакалавра, спеціаліста й магістра.

За ініціативи викладачів кафедри геометрії та методики викладання математики у 2008 році засновано серію навчально-методичних посібників «Викладачі СДПУ – учням, студентам, вчителям...», які згодом почали впроваджуватися в навчальний процес та користуватися попитом серед вчителів математики та інформатики Донецької області.

Відповідно до концепції підготовки магістрів в Україні, обов'язковими вимогами до випускових робіт стали: оприлюднення теми та результатів дослідження у науковому

журналі, збірці та/або на сайті вищого навчального закладу в електронному вигляді. У зв'язку з цим у 2010 році на факультеті за активної підтримки Новікова Олега Олександровича започатковано видання «Збірника наукових праць фізико-математичного факультету», одним із завдань якого є підвищення рівня випускових робіт студентів факультету. До редакційної колегії збірника було залучено провідних науковців з числа професорсько-викладацького складу факультету. Головним редактором став доктор фізико-математичних наук, професор Надточій Віктор Олексійович, а відповідальними за випуск номерів збірника з того часу є кандидат фізико-математичних наук, доцент О. А. Кадубовський та кандидат фізико-математичних наук, доцент В. Є. Величко. З 2016 року «Збірник наукових праць фізико-математичного факультету ДДПУ» індексується в багатьох наукометричних базах, зокрема «Index Copernicus».

У зв'язку із посиленням акредитаційних вимог щодо кадрового забезпечення підготовки фахівців з вищою освітою за ОКР спеціаліста й магістра, істотними змінами, які відбувалися в університеті загалом і на окремих кафедрах зокрема протягом останніх років і як закономірний результат тривалого обговорення питання щодо створення потужної випускової математичної кафедри на фізико-математичному факультеті, у 2012 році на основі кафедри «економіко-математичних дисциплін» і кафедри

«математичного аналізу» була створена кафедра «математики» під керівництвом доктора фізико-математичних наук, професора Сергія Михайловича Чуйка.

У 2013 році за наказом ректора ДДПУ до складу кафедр фізико-математичного факультету було приєднано кафедру «Документознавства та культурно-інформаційної діяльності», яка від 09.10.2014 р. набула назву «Культурології, естетики та історії». Завідувачем кафедри є доктор філософських наук, професор Володимир Анатолійович Федь.

Колектив кафедри

документознавства та культурно-інформаційної діяльності (2013 рік)

Верхній ряд: О.П. Саманцов, Г.В. Завіруха, В.А. Федь, Н.А. Бондаренко,

О.В. Прокопенко;

нижній ряд: О.В. Саманцова, Н.С. Воронова, А.М. Федь, Т.М. Баклашова

У 2013 році факультет успішно пройшов чергову акредитаційну експертизу підготовки фахівців зі

спеціальностей «Математика*» та «Фізика*» за ОКР бакалавра, спеціаліста й магістра.

«Посвята у студенти», 2013 р.

Першим доктором фізико-математичних наук на факультеті у 1989 році став Нечволод Микола Кузьмич (його дисертація присвячена проблемам фізики твердого тіла), який з 1969 по 1970 рр. був завідувачем кафедри фізики; з 1970 по 1974 рр. – проректором із навчальної та наукової роботи; з 1974 по 1986 рр. – проректором з наукової роботи; з 1986 по 2003 рр. – ректором СДПІ, а з 2003 р. по сьогодні є радником ректора Слов'янського (нині – Донбаського) державного педагогічного університету.

У 1995 році докторську дисертацію з біофізики захистив Костіков Олександр Петрович, який з 1978 по 1984 рр. очолював кафедру фізики.

У 2001 році докторську дисертацію з алгебри захистив Усенко Віталій Михайлович, який з 1984 по 1988 рр. очолював кафедру математики; з 1988 по 1990 рр. – кафедру алгебри і геометрії; з 1993 по 1997 рр. – був деканом факультету та за сумісництвом з 1993 по 1994 рр. очолював кафедру алгебри і геометрії, а з 1994 по 2001 рр. – кафедру алгебри.

Костіков Олександр Петрович

З 2013 року на факультеті працює професор Федь Володимир Анатолійович, який у 2011 році захистив докторську дисертацію з філософських наук, з 2013 по 2014 рр. очолював кафедру документознавства та

У 2003 році докторську дисертацію з теорії наближення функцій захистив Рукасов Володимир Іванович, який з 1984 по 1998 рр. очолював кафедру математичного аналізу; з 1986 по 1997 рр. був проректором з наукової роботи; з 1997 по 2003 рр. – проректором з навчальної роботи, а з 2003 по 2009 рр. – ректором університету.

У 2006 році докторську дисертацію з фізики напівпровідників захистив Надточій Віктор Олексійович, який з 1984 по 2001 рр. та з 2003 р. по сьогодні очолює кафедру фізики.

У 2009 році докторську дисертацію з диференціальних рівнянь захистив Чуйко Сергій Михайлович, який з 1998 по 2012 рр. був завідувачем кафедри економіко-математичних дисциплін; з 2002 по 2012 рр. працював на посадах проректора з навчальної, науково-педагогічної та наукової роботи; з 2009 по 2012 рр. – виконував обов'язки ректора СДПУ; з 2012 по 2017 рр. – очолював кафедру математики, а з 2017 р. по сьогодні є завідувачем кафедри математики та інформатики.

Чуйко Сергій Михайлович

культурно-інформаційної діяльності, а з 2014 р. по сьогодні є завідувачем кафедри культурології, естетики та історії.

У 2016 році докторську дисертацію з теорії наближення функцій

захистив Чайченко Станіслав Олегович, який з 2005 по 2006 рр. виконував обов'язки декана факультету економіки і управління; з 2006 р. по сьогодні є проректором з науково-педагогічної

роботи та за сумісництвом професором кафедри математики та інформатики, з 2010 по 2012 рр. виконував обов'язки завідувача кафедри математичного аналізу.

Федь Володимир Анатолійович

Чайченко Станіслав Олегович

Важливим складником життєдіяльності нашого факультету є традиційні зустрічі з провідними

вченими, наукові семінари за участю фахівців з математики, фізики та методики їх навчання.

Зліва направо: доктор фізико-математичних наук, професор Київського університету **А.Ф. Турбін**; академік НАН України, професор кафедри теорії ймовірностей та математичної статистики КНУ ім. Т. Г. Шевченка **В.С. Корлюк**; доктор фізико-математичних наук, Ректор СДПІ **М.К. Нечволод**; кандидат фізико-математичних наук, проректор з наукової роботи СДПІ **В.І. Рукасов**; кандидат фізико-математичних наук, завідувач кафедри математичного аналізу **В.О. Божко** (1991 р.)

Факультет підтримує тісні наукові зв'язки з Інститутом математики НАН України, директор якого академік НАН

України Самойленко Анатолій Михайлович є почесним професором нашого університету. Також почесним

професором університету було обрано члена-кореспондента НАН України

Степанця Олександра Івановича.

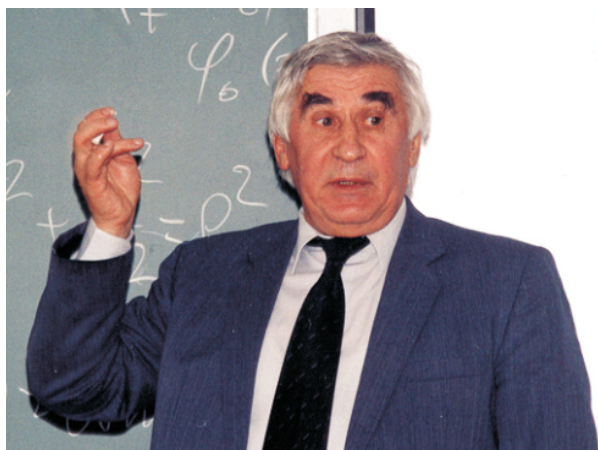

Зліва направо: член-кореспондент НАН України, заступник директора Інституту математики НАН України **О.І. Степанець**; академік НАН України, директор Інституту математики НАН України **А.М. Самоїленко**; доктор фізико-математичних наук, Ректор університету **В.І. Рукасов** (2003 р.)

Неодноразово на запрошення факультету відкликався прочитати курси лекцій і член-кореспондент НАН України Бойчук Олександр Андрійович.

Зусиллями цих провідних всесвітньо відомих учених сформовані

математичні наукові школи на фізико-математичному факультеті. Велике значення для підтримки високого рівня досліджень на факультеті завжди мали їхні наукові семінари, керівництво дипломними роботами випускників.

Академік НАН України
Самоїленко Анатолій Михайлович

Член-кореспондент НАН України
Бойчук Олександр Андрійович

Зустрічі з провідними вченими, лекції для студентів факультету і наукові семінари за їх участі продовжують

зазначену традицію та набувають нових форм співробітництва.

Зліва направо: доктор фізико-математичних наук, проректор ДДПУ **С.О. Чайченко**, доктор фізико-математичних наук, заступник Міністра освіти і науки України **М.В. Стріха**; член-кореспондент НАН України, заступник директора Інституту сцинтиляційних матеріалів НАН України **Ю.В. Малюкін**; член-кореспондент НАН України, в.о. директора Інституту прикладної математики і механіки НАН України **В.Я. Гутляньський**; доктор фізико-математичних наук, професор, завідувач кафедри математики ДДПУ **С.М. Чуйко** (2015 р.)

З 2015 року на базі фізико-математичного факультету Донбаського державного педагогічного університету щомісячно проводиться спільний з Інститутом прикладної математики і механіки НАН України науковий семінар «Сучасні проблеми математики, механіки, кібернетики».

На кафедрі фізики у 1967 році створено наукову школу з фізики твердого тіла. Науковий керівник – доктор фіз.-мат. наук, професор, Заслужений працівник освіти України, академік АН технологічної кібернетики України і Міжнародної академії наук, технологій та інжинірингу (з 1986 по 2003 рр. – ректор СДПУ), Нечволод Микола Кузьмич. Напрямок дослідження – низькотемпературна пластичність кристалічних твердих тіл. Свого часу співробітники кафедри працювали над держбюджетною темою «Дослідження фізичних механізмів утворення низькорозмірних атомних кластерів під дією механічних напружень». Той же

науковий колектив працює над кафедральною темою «Дослідження впливу термічних змін на дислокаційну структуру та низькотемпературну повзучість кристалічних матеріалів». Колектив виконавців наукової роботи протягом останніх десятиліть одержав нові важливі результати з питань мікропластичності, кінетики утворення дефектів та їх впливу на електричні властивості напівпровідникових кристалів германію, кремнію, напівпровідникових сполук арсеніду галію та арсеніду індію. Завідувач кафедри фізики Надточій В. О. у руслі накресленої проблематики у 1975 р. захистив кандидатську дисертацію, а у 2006 р. – докторську дисертацію.

У 2011 році на кафедрі фізики було розроблено новий (який не має аналогів у відомій літературі і практиці) спосіб створення острівцевих квантово-розмірних структур на поверхні монокристалічного германію, що можуть бути використані в нанотехнології

електронних приладів: лазерів, резонансно-тунельних діодів, транзисторів з двовимірним електронним газом, фотодетекторів тощо. Ці результати викладено в статті, співавторами якої стали співробітники науково-дослідного Інституту «Перспективні матеріали і нанотехнології» (м. Москва).

Дослідження під керівництвом доктора фізико-математичних наук, професора Віктора Олексійовича Надточія отримали два патенти на винахід:

у 2012 р. – «Спосіб визначення міри дефектності приповерхневих шарів монокристалів германію або кремнію» за № 97999 та

у 2013 р. – «Спосіб створення наноструктур на поверхні германію» за № 101705.

У рамках наукової школи з фізики твердого тіла і фізики напівпровідників (зокрема з проблем низькотемпературної повзучості металів, дефектів і напівпровідників), створеної в університеті під керівництвом професора Нечволода Миколи Кузьмича та професора Надточія Віктора Олексійовича, пройшли підготовку випускники фізико-математичного факультету: Москаль Д. С., Уколов О. І., які підготували і захистили кандидатські дисертації, а нині успішно працюють в закладах вищої освіти Чехії та України відповідно.

У рамках наукової школи з алгебри пройшли навчання в аспірантурі Київського національного університету імені Тараса Шевченка та захистили кандидатські дисертації випускники фізико-математичного факультету Рябухо О. М., Могильова В. В., Кормишева Н. В., Кормишева Т. В., Дудченко І. В., Кайдан Н. В., Турка Т. В. Завдяки ініціативі Усенка Віталія Михайловича в Слов'янському державному педагогічному інституті в 1997 році було відкрито аспірантуру з алгебри. У рамках наукової школи з алгебри, створеної на факультеті під

керівництвом професора Усенка Віталія Михайловича, пройшли підготовку випускники фізико-математичного факультету: Рябухо О. М., Величко В. Є., Кормишева Т. В., Жучок А. В., Жучок Ю. В., які підготували і захистили кандидатські дисертації, а Жучок А. В. і Жучок Ю. В. – докторські дисертації, успішно працюють як в нашому університеті, так і в інших закладах вищої освіти України.

В рамках співробітництва з Донецьким інститутом прикладної математики і механіки НАН України пройшли навчання в аспірантурі та захистили кандидатські дисертації випускники факультету С. В. Сапунов, О. С. Сенченко та А. В. Стьопкін.

Як вже зазначалося раніше, у 1997 році зусиллями кафедри під керівництвом В. М. Усенка була організована та проведена у Слов'янську Перша Міжнародна алгебраїчна конференція в Україні, присвячена пам'яті професора Л. М. Глуסקіна, яка стала початком традиції проведення таких конференцій в Україні.

На базі фізико-математичного факультету в різні часи виконували й виконують фундаментальні наукові дослідження з математики і фізики, які фінансовані за кошти державного бюджету й щорічно затверджені в Міністерстві освіти і науки України.

На кафедрі математичного аналізу під керівництвом доктора фізико-математичних наук, професора Рукасова В. І. було створено наукову школу з теорії наближення функцій.

Дослідження школи пов'язані із знаходженням асимптотичних формул для верхніх граней відхилень тригонометричних поліномів, які породжуються лінійними методами підсумовування рядів Фур'є, на різних класах періодичних функцій однієї та багатьох дійсних змінних, що мають узагальнені Ψ -похідні у розумінні О. І. Степанця, у рівномірній та інтегральній метриках. У рамках

наукової школи з теорії наближення функцій під керівництвом Володимира Івановича пройшли підготовку випускники фізико-математичного факультету: Новіков О. О., Чайченко С. О., Федоренко О. С., Сілін Є. С., Бодра В. І., Овсій Є. Ю., Ровенська О. Г., які підготували і (майже всі) захистили кандидатські дисертації, а Чайченко С. О. – докторську дисертацію, успішно працюють як в нашому університеті, так і в інших наукових установах та закладах вищої освіти України. Після смерті Володимира Івановича дослідження з теорії наближення продовжують його учні – С. О. Чайченко, О. О. Новіков, Є. С. Сілін, В. І. Бодра.

У рамках наукової школи з диференціальних рівнянь, створеної в університеті під керівництвом професора Чуйка С.М., пройшли підготовку випускники фізико-математичного факультету: Чуйко О. С., Старкова О. В. (Несмелова), Пірус О. Є. (Любима), Сисоєв Д. В., які підготували і захистили кандидатські дисертації, успішно працюють як в нашому університеті, так і в інших наукових установах та закладах вищої освіти України. Постанова Бюро відділення математики Національної академії науки України 24 грудня 2009 року посприяла відкриттю міжвідомчої лабораторії «Крайові задачі теорії диференціальних рівнянь» подвійного підпорядкування: Інституту математики НАН України та Донбаському державному педагогічному університету.

Протягом 2009 – 2011 років на факультеті виконували спільний німецько-український науковий проект Німецького фонду наукових досліджень (DFG), розроблений групою вчених-математиків Слов'янського державного педагогічного університету під керівництвом доктора фізико-

математичних наук, професора В. І. Рукасова і групою спеціалістів факультету математики та інформатики Університету Фрідріха Шиллера м. Йена (Німеччина) під керівництвом професорів Х. Трибеля і Х.-Ю. Шмайссера. До складу робочої групи від нашого університету залучили доктора фізико-математичних наук, професора С. М. Чуйка, докторанта кафедри математичного аналізу (нині доктора фізико-математичних наук) К. В. Руновського та кандидата (нині доктора) фізико-математичних наук, доцента С. О. Чайченка.

На кафедрі «Культурології, естетики та історії» здійснюють науково-дослідну роботу за темою «Культуротворче буття людини початку ХХІ століття» (Державний реєстраційний номер 0115u003312). Результати роботи відображені у виступах на Міжнародних, Всеукраїнських, регіональних наукових, науково-методичних конференціях, семінарах, круглих столах, публікаціях тез, статей у наукометричних, фахових виданнях, а також публікаціях збірника наукових праць «Культуротворче буття людини початку ХХІ століття: культурологічний та історичний вимір», науковій роботі зі студентами та спільних публікаціях статей.

На факультеті регулярно проводять міжнародні наукові конференції та семінари, форуми та круглі столи молоді і студентів. Зокрема, важливими подіями на факультеті були такі наукові заходи:

- Міжнародний семінар «Фрактальні об'єкти в математиці, фізиці та біології», Слов'янськ, 25 – 27 травня 1991 р.

- Міжнародна алгебраїчна конференція, присвячена пам'яті професора Л. М. Глускіна, Слов'янськ, 25 – 29 серпня 1997 р.

• Міжнародний науковий семінар «Теорія апроксимації в Європейському контексті: підходи, застосування, перспективи», Слов'янськ, 16 – 17 серпня 2007 р.

• Міжнародний семінар «Smoothness, approximation and related topics», Слов'янськ, 8 – 10 червня 2010 р.

• Міжнародна наукова конференція «Крайові задачі, теорія функцій та їх застосування» з нагоди 75 – річчя академіка А. М. Самойленка, Слов'янськ, 12 – 14 червня 2013 р.

• Міжнародна наукова конференція «Крайові задачі, теорія функцій та їх застосування» з нагоди 60 – річчя В. І. Рукасова, Слов'янськ, 21 – 24 травня 2014 р.

• Наукова конференція «Деякі сучасні проблеми математики та механіки» до 65-річчя члена-кореспондента НАН України О. А. Бойчука, Слов'янськ, 8 – 10 вересня 2015 р.

Для забезпечення принципу наступності навчально-виховного процесу на кафедрі математики та інформатики є аспірантура зі спеціальності 01.01.02 – диференціальні рівняння. У 2017 році згідно з наказом МОНУ від 18.07.2017 р. за №155-л «Про ліцензування освітньої діяльності» на кафедрі відповідно до нових ліцензійних вимог ліцензовано аспірантуру зі спеціальності 111 Математика.

У свій час на факультеті навчались студенти, які в подальшому стали визнаними науковцями у відповідних галузях, серед яких:

Мілка Анатолій Дмитрович, який у 1983 р. захистив докторську дисертацію з фізико-математичних наук, тривалий час викладав на механіко-математичному факультеті Харківського державного університету та був одним з ініціаторів створення Міжнародного геометричного центру в Одесі

Малюкін Юрій Вікторович, який у 1997 р. захистив докторську дисертацію з фізико-математичних наук, з 2004 р. є заступником директора Інституту сцинтиляційних матеріалів НАН України, а з 2012 є членом-кореспондентом НАН України.

Мілка Анатолій Дмитрович

Малюкін Юрій Вікторович

Керівництво факультетом здійснює адміністрація факультету у складі:

Декан
фізико-математичного факультету
кандидат фізико-математичних наук,
доцент
Кадубовський Олександр Анатолійович

Заступник декана
фізико-математичного факультету
кандидат фізико-математичних наук,
доцент
Турка Тетяна Вікторівна

Наукову й навчально-методичну роботу на фізико-математичному факультеті здійснюють чотири кафедри: «математики та інформатики»,

«методики навчання математики та методики навчання інформатики», «фізики», «культурології, естетики та історії».

завідувач кафедри
математики та інформатики
– доктор фізико-математичних наук,
професор
Чуйко Сергій Михайлович

завідувач кафедри
фізики
– доктор фізико-математичних наук,
професор
Надточій Віктор Олексійович

завідувач кафедри
МНМ та МНІ
– кандидат фізико-математичних наук,
доцент
Величко Владислав Євгенович

завідувач кафедри
культурології, естетики та історії
– доктор філософських наук,
професор
Федь Володимир Анатолійович

Нині на факультеті працює понад 30 викладачів, з яких 7 – доктори наук, професори й 23 – кандидати наук, доценти. Провідну роль відіграють викладачі найвищої кваліфікації: доктори фізико-математичних наук, професори

С.М. Чуйко, С.О. Чайченко, М.К. Нечволод, В.О. Надточій, О.П. Костіков, доктор технічних наук, доцент Д.Є. Іванов та доктор філософських наук, професор В.А. Федь.

Для обміну науковим і навчально-методичним досвідом викладачі факультету плідно співпрацюють з провідними науковими й освітніми установами України, зокрема з Інститутом прикладної математики і механіки НАН України. Результатом плідної співпраці можна вважати те, що викладачі кафедри «математики та інформатики» Чуйко С. М., Чайченко С. О. і Несмелова О. В. є членами редакційної колегії фахового наукового видання «Праці Інституту прикладної математики і механіки НАН України». Також доктори фізико-математичних наук С. М. Чуйко та С. О. Чайченко обрані до складу Вченої ради ІПММ НАН України. На базі фізико-математичного факультету ДДПУ

щомісячно проводять спільний з ІПММ НАН України науковий семінар «Сучасні проблеми математики, механіки, кібернетики».

У 2018 році затверджена до виконання науково-дослідна робота «Конструктивні методи аналізу матричних крайових задач для систем диференціальних, диференціально-алгебраїчних та функціонально-диференціальних рівнянь і теорії наближень» (р/н 0118U003390). Науковий керівник: доктор фізико-математичних наук, професор С. М. Чуйко. Результати, одержані під час виконання зазначеної тематики, постійно впроваджують в освітній процес на факультеті при викладанні спецкурсів і основних математичних дисциплін.

«Посвята у студенти», 2018 р.

Долаючи труднощі, факультет рухається вперед, пристосовуючись до нових реалій і викликів навколишнього світу та, все ж, зберігає свої традиції. Оновлюємо матеріальну базу, ліцензуємо нові спеціальності, удосконалюємо форми роботи із вступниками.

Посаду декана обіймали: Вольперт Арон Якович (1946-1949 рр.), Сергієнко Марія Полікарпівна (1949 – 1956 рр.), Савченко В'ячеслав Михайлович (1956 – 1963 рр.), Крутогорський Костянтин Васильович (1963 – 1964 рр.), Калугін Микола Іванович (1964 – 1971 рр.), Шамгунов Казим Давлетович (1971 – 1973 рр.), Потапенко Георгій Данилович (1973 – 1978 рр.), Прун Анатолій Федорович (1978 – 1993 рр.), Усенко Віталій Михайлович (1993 – 1997 рр.), Шуригіна Лідія Семенівна (1997 – 2004 рр.), Новіков Олег Олександрович (2005 – 2018 рр.), Кадубовський Олександр Анатолійович (з 2018 року по сьогодні).

Заступниками декана: Авраменко Микола Петрович (1971 – 1973 рр.), Васильєв Олексій Кузьмич (1973 – 1988 рр.), Баглик Василь Олександрович (1978 – 1984 рр.), Калимбет Анатолій Зіновійович (1988 – 2013 рр.), Величко Владислав Євгенович (2004 – 2007 рр.), Кадубовський Олександр Анатолійович

(2007 – 2018 рр.), Турка Тетяна Вікторівна (з 2018 року по сьогодні).

Завідувачами кафедри фізики були такі викладачі факультету: Сергієнко Марія Полікарпівна (1950 – 1957 рр.), Лещенко Петро Михайлович (1958 – 1961 рр.), Беліков Федір Іванович (1961 – 1964 рр.), Калугін Микола Іванович (1964 – 1969 рр.), Нечволод Микола Кузьмич (1969 – 1970 рр.), Комісаров Ян Самойлович (1970 – 1975 рр.), Прун Анатолій Федорович (1975 – 1978 рр.), Костіков Олександр Петрович (1978 – 1984 рр.), Надточій Віктор Олексійович (1984 – 2001 рр.), Жихарєв Ігор Васильович (2001 – 2002 рр.), Ткаченко Володимир Миколайович (2002 – 2003 рр.), Надточій Віктор Олексійович (з 2003 року по сьогодні);

кафедри математики – такі викладачі: Вольперт Арон Якович (1946 – 1956 рр.), Сологуб Володимир Степанович (1956 – 1958 рр.), Мельников Петро Ксенофонович (1958 – 1961 рр.), Горошко Василь Якович (1961 – 1964 рр.), Кондра Віра Олександрівна (1964 – 1967; 1982 – 1984 рр.), Шамгунов Казим Давлетович (1967 – 1974 рр.), Шевченко Володимир Єгорович (1974 – 1980 рр.), Вікол Борис Анатолійович (1980 – 1982 рр.), Усенко Віталій Михайлович (1984 –

1988 рр.), Чуйко Сергій Михайлович (2012 – 2017 рр.);

кафедри математичного аналізу: Шамгунов Казим Давлетович (1974 – 1979 рр.), Божко Василь Олексійович (1979 – 1984 рр.), Рукасов Володимир Іванович (1984 – 1986 рр.), Божко Василь Олексійович (1986 – 2010 рр.), Чайченко Станіслав Олегович (2010 – 2012 рр.);

кафедри алгебри і геометрії: Усенко Віталій Михайлович (1988 – 1990; 1993 – 1994 рр.), Кондра Віра Олександрівна (1990 – 1993 рр.);

кафедри методики викладання математики: Вікол Борис Анатолійович (1988 – 1990 рр.), Величко Євген Валентинович (1990 – 1991 рр.), Чурінова Раїса Антонівна (1991 – 1994 рр.);

кафедри алгебри: Усенко Віталій Михайлович (1994 – 2001 рр.), Рябухо

Олена Миколаївна (2001 – 2007; 2010 – 2015 рр.), Величко Владислав Євгенович (2007 – 2010 рр.), Турка Тетяна Вікторівна (2015 – 2017 рр.);

кафедри геометрії та методики викладання математики: Моторний Леонід Тимофійович (1994 – 1998 рр.), Чуйко Олена Вікторівна (1998 – 2017 рр.);

кафедри культурології, естетики та історії (попередні назви – «марксистсько-ленінської етики та естетики», «естетики, етики та культури», «естетики, історії та культури», «документознавства та культурно-інформаційної діяльності»): Федь Анатолій Михайлович (1989 – 2013 рр.), Федь Володимир Анатолійович (з 2013 р. по сьогодні).